

Podle Čechů bude Brexit pro obě strany (EU i VB) nevýhodný

Praha, 24. dubna 2019

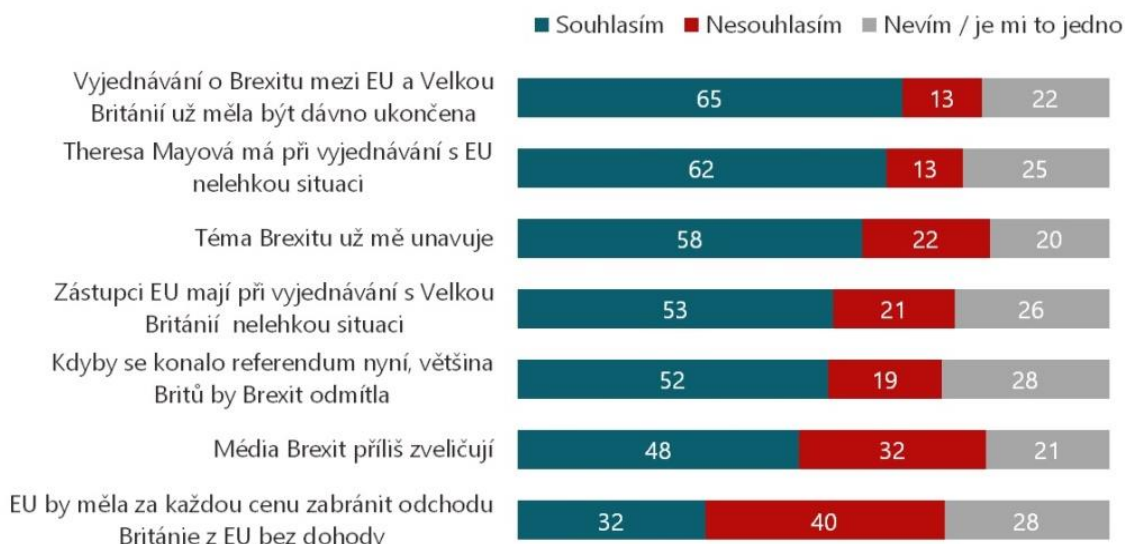
Jak Češi nahlíží na vývoj tzv. Brexitu? Odejde podle nich Velká Británie z Evropské unie s dohodou nebo bez dohody? Je možný i jiný scénář? Je Brexit výhodný nebo nevýhodný pro zúčastněné aktéry? A jak se Češi staví k teoretickému „Czexitu“? Na tyto otázky hledal odpovědi aktuální průzkum výzkumné agentury STEM/MARK.

Češi: Téma Brexitu už unavuje, vyjednávání měla být dávno ukončena

V rámci aktuálního průzkumu se STEM/MARK dotazoval české internetové populace na názory ohledně odchodu Velké Británie z Evropské unie. Většina lidí (65 %) se přiklání k názoru, že vyjednávání už měla být dávno ukončena. Téma tzv. Brexitu navíc více než polovinu populace (58 %) už unavuje, a to jak kvůli záplavě mediálních informací, tak i kvůli samotné rozvleklosti vyjednávacího procesu.

Z analýzy STEM/MARK nadále vyplývá, že Češi v rámci vyjednávání vnímají obtížnější situaci Velké Británie než Evropské unie. Zatímco s nelehkou vyjednávací pozicí VB souhlasí 62 % lidí, tak s nevýhodným vyjednávacím postavením zástupců EU souhlasí „pouze“ 53 %. Tento názor podtrhuje nesouhlas s tvrzením, že EU by měla za každou cenu zabránit odchodu Británie bez dohody. Je zajímavé, že i přes určitou podporu vyjednávací pozice VB se více než polovina (52 %) respondentů domnívá, že kdyby se referendum o vystoupení konalo nyní, většina Britů by byla proti Brexitu. I naše veřejnost si je patrně vědoma ztráty silného člena unie a potenciálních nepříznivých dopadů pro ČR.

Nakolik souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky o Brexitu?

Všichni respondenti, n=509 [údaje v %]

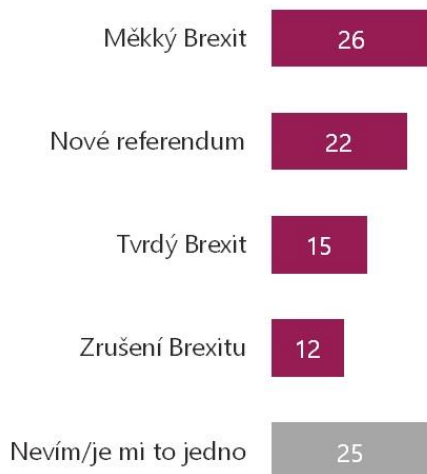
„Výzkum ukázal, že zásadní dělicí linií v názorech na Brexit je vzdělání a pohlaví. Lidé s nižším vzděláním (bez maturity) jsou častěji pasivnější (dění ohledně vystoupení VB z EU je příliš nezajímá), ale také skeptičtější k EU. Muži jsou zase v názorech razantnější než ženy. Častěji se například domnívají, že už mělo být vše vyřešeno, ale také, že v současné době by si Britové vystoupení z EU rozmysleli. Nepřehlédnutelná byla i vyšší míra názorové pasivity u mladších lidí do 30 let.“ upřesňuje výsledky dubnového průzkumu Jan Burianec ze společnosti STEM/MARK.

Na konečný výsledek Brexitu není mezi Čechy jednotný názor

I když byl vyjednávací čas pro Brexit prodloužen do konce října tohoto roku, výsledek musí tak jako tak nastat. Zajímalo nás, jak odhadují konečný výsledek lidé v Česku. Nejreálnějším scénářem, který odhaduje více než čtvrtina populace, je tzv. měkký Brexit (schválení dohody mezi VB a EU). Názor, že nakonec dojde k dohodě, roste lineárně se vzděláním, kdy mezi lidmi s vysokoškolským vzděláním věří v dohodu téměř 40 % lidí. Naopak u lidí bez maturity tento názor zastává pouze 18 %.

Další možné verze jsou podle oslovených Čechů vyhlášení nového referenda (22 %) či tzv. tvrdý Brexit - odchod VB z EU bez dohody (15 %). Za zmínku stojí, že tvrdý Brexit předpokládá 21 % mužů, ale jen 9 % žen. Čtvrtina lidí výsledek Brexitu nedokáže odhadnout.

Jak si myslíte, že nakonec Brexit dopadne?

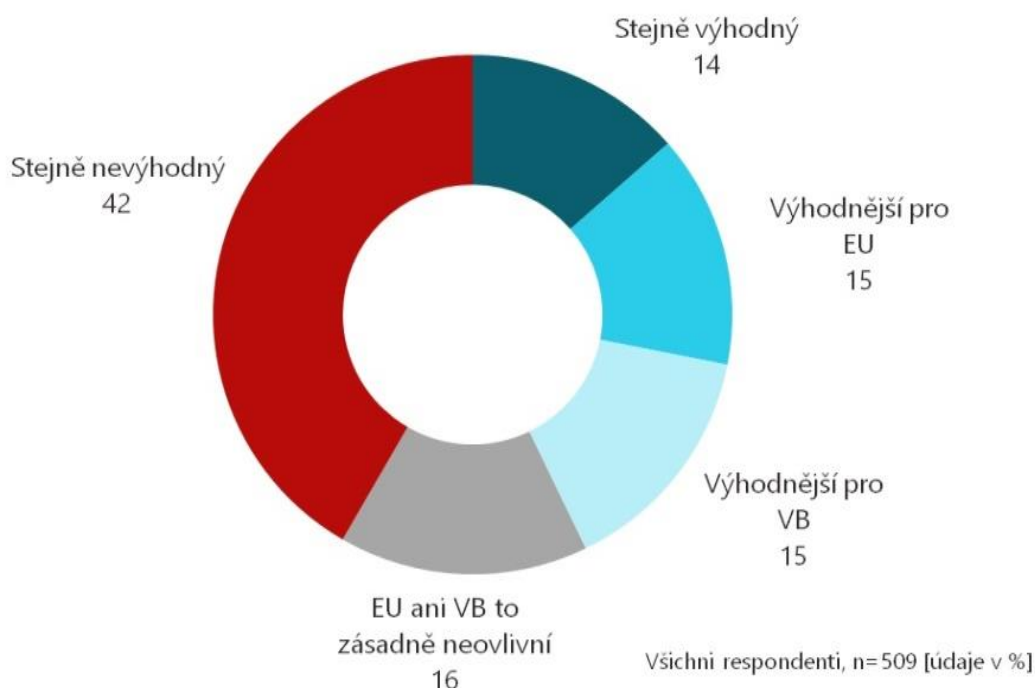

Všichni respondenti, n=509 [údaje v %]

Dopad Brexitu: Nevýhodný pro EU i Británii

Agentura STEM/MARK se v průzkumu zabývala také dopady, které bude mít Brexit. Více než 2/5 respondentů se domnívají, že vystoupení Británie z Evropské unie bude nevýhodné pro oba aktéry. Častěji jsou o tom přesvědčeni lidé z vysokoškolským vzděláním (zde je to více než polovina). Mladší lidé (od 15 do 30 let) jsou častěji přesvědčeni, že odchod bude výhodný pro Británii a méně výhodný pro Evropskou unii. Lidé s nižším vzděláním pak zastávají významněji názor, že EU ani VB odchod zásadně neovlivní. „Názor mladých lidí a především studentů je v některých ohledech pochopitelný. Například univerzitní výměnný program Erasmus sice zůstane dle Britské rady zachován, studentům ze zahraničí ale hrozí navýšení poplatků, což jim může výrazně znepříjemnit potenciální studium.“ doplňuje výsledky průzkumu Jan Burianec.

Jaký si myslíte, že bude mít odchod VB z EU celkový dopad?

Czexit? Mírná většina říká NE

Na závěr průzkumu byla respondentům položena hypotetická otázka, jak by se zachovali, kdyby přišlo teoretické hlasování o odchodu ČR z EU. Něco málo přes polovinu občanů by hlasovalo proti odchodu (častěji muži, lidé s VŠ vzděláním a velkých měst), téměř třetina pro odchod a slabší pětina by byla v tuto chvíli nerozhodná (více ženy, respondenti bez maturity a lidé z Moravy). „Je nutné upozornit, že průzkum byl dotazován na vzorku internetové populace, která v současnosti reprezentuje asi 82 % populace obecné. To znamená, že zde není reflektován názor lidí nezasažených internetem, většinou pak osob starších 60 let. Reálné hlasování dospělé populace by tím bylo nepochybně ovlivněno.“ uzavírá vzhled do průzkumu Jan Burianec.

Výzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím CAWI - online dotazování (na Českém národním panelu) se zúčastnilo 509 respondentů od 15 do 60 let. Vzorek je reprezentativní z hlediska kvótního výběru dle pohlaví, věku, vzdělání, velikosti místa bydliště a regionu.

Sběr dat proběhl od 12. do 16. dubna 2019.

Kontakt:

Jan Burianec – burianec@stemmark.cz, telefon: 225 986 821